การศึกษาเพื่อวิเคราะห์หาต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ของการเลี้ยงปลานิล ในบ่อในเขตภาคเหนือตอนบน โดยทำการศึกษาเฉพาะบ่อเลี้ยงปลาขนาดใหญ่ โดยการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานของ โครงการ ระยะเวลาใน การวิเคราะห์ 5 ปี กำหนดอัตราคิคลดเท่ากับร้อยละ 12.5 โดยศึกษารูปแบบการเลี้ยงปลานิลในบ่อ และรูปแบบการเลี้ยงปลานิลในบ่อแบบมีการเลี้ยงสุกรร่วมด้วย มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินถึงความ เป็นไปได้ของโครงการเลี้ยงปลานิลในบ่อ และวิเคราะห์ความใหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของ โครงการ

ผลการวิเคราะห์การเงิน พบว่า การเลี้ยงปลานิลในบ่อทั้งสองรูปแบบมีความเป็นไปได้ใน การลงทุน โดยรูปแบบการเลี้ยงปลานิลในบ่อ มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 1,404,965.07 บาท อัตรา ผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 54 อัตราส่วนต่อทุนเท่ากับ 1.44 น้อยกว่าผลตอบแทนจากเลี้ยง ปลานิลแบบผสมผสานการเลี้ยงสัตว์มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 1,751,920.27 บาท อัตรา ผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 62 อัตราส่วนต่อทุนเท่ากับ 2.13

ผลการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์พบว่ารูปแบบการเลี้ยงปลานิลในบ่อ มีมูลค่าปัจจุบัน สุทธิเท่ากับ 1,637,232.99 บาท อัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 57 อัตราส่วนผลประโยชน์ ต่อทุนเท่ากับ 1.59 น้อยกว่าผลตอบแทนจากเลี้ยงปลานิลแบบผสมผสานการเลี้ยงสัตว์ มีมูลค่า ปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 1,957,482.14 บาท อัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 64 อัตราส่วน ผลประโยชน์ต่อทุนเท่ากับ 1.79

ผลการวิเคราะห์กวามอ่อนไหวโครงการจากการเปลี่ยนแปลงอัตราคิดลด มูลค่าผลผลิต หลักและต้นทุนหลัก พบว่ารูปแบบการเลี้ยงปลานิลในบ่อทั้งสองรูปแบบยังมีความเหมาะสมในการ ลงทุน ผลการวิเคราะห์กวามไหวตัวของโครงการ พบว่าเมื่อรายได้หลักเปลี่ยนแปลง จะทำให้มูลค่า ปัจจุบันสุทธิเปลี่ยนแปลงมากที่สุด เมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ1 จะทำให้มูลค่าปัจจุบัน สุทธิเปลี่ยนแปลงร้อยละ 2.697 ในทิศทางเดียวกันในรูปแบบการเลี้ยงปลานิลในบ่อแบบปกติ และ มูลค่าปัจจุบันสุทธิเปลี่ยนแปลงร้อยละ 2.256 ในทิศทางเคียวกันในรูปแบบการเลี้ยงปลานิลแบบ ผสมผสาน ผลการวิเคราะห์ความคงทนของโครงการ พบว่า รายได้หลักเปลี่ยนแปลงในจำนวน ร้อยละน้อยที่สุดที่จะทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 0 โดยเมื่อรายได้หลักของการเลี้ยงปลานิลใน บ่อแบบปกติ เปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 37.06 และรายได้หลักของการเลี้ยงปลานิลแบบผสมผสาน เปลี่ยนแปลงลดร้อยละ 44.32 จะทำให้มูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 0

ข้อเสนอแนะค้านโยบาย พบว่า รัฐบาลควรส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลในบ่อแบบ ผสมผสาน กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยเฉพาะสนับสนุนให้เกษตรกรในจังหวัคอื่นที่ไม่มีความชำนาญหัน มาเลี้ยงปลานิลเพิ่มขึ้น รัฐบาลควรจัดหาตลาดรองรับปลาและกำหนดราคารับซื้อมาตรฐานอย่าง ชัดเจน และภาครัฐควรกำกับดูแลชมรมหรือสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายอาหารเลี้ยงปลานิล ในด้านการเงินและการแบ่งปันผลประโยชน์ให้เป็นไปอย่างยุติธรรม

This study analyzed the cost and benefit of investment on feeding Nile tilapia in pond in the upper northern Thailand, the study is conducted on the large size ponds. Data were obtained from cluster random sampling. The investment project was defined for five years with 12.5 percent discount rate, applied to the cases of feeding Nile tilapia in pond and Nile tilapia in pond in combination with pigs raising. This study aimed to assess both the feasibility and the sensitivity of the projects.

The results of the financial analysis indicated that both types of project were feasible. Feeding Nile tilapia in pond had net present value of 1,404,965.07 baht, internal rate of return at 54 % and benefit/cost ratio of 1.44 less attractive than feeding Nile tilapia in pond in combination with pig raising which had net present value of 1,751,920.27 baht, internal rate of return at 62 % and benefit/cost ratio of 2.13.

The economic analysis showed that, feeding Nile tilapia in pond had net present value of 1,637,232.99 baht, internal rate of return at 57 % and benefit/cost ratio of 1.59 less attractive than feeding Nile tilapia in pond in combination with pig raising where net present value was 1,957,482.14 baht, internal rate of return at 64 % and benefit/cost ratio of 1.79.

The sensitive analysis assuming changes in discount rates, main revenue and main costs founded that the project was still worthwhile. The sensitivity indicator analysis founded that the change in main revenue would affect the project's investment worthiness the most. If main revenues were decreased by 1 percentage, net present value of feeding Nile tilapia in pond would change by 2.697 % and net present value of feeding Nile tilapia in pond in combination with pig raising would change by 2.256 %. A switching analysis indicated that the least change that made the net present value become zero was the main revenue. The 37.06 % decreasing in case of feeding Nile tilapia in pond and 44.32 % decreasing in case of feeding Nile tilapia in pond in combination with pig raising.

Consequently, this study provided a recommendation that the government should enlarge the number of Nile tilapia farms, and especially extend the promotion to other provinces in northern Thailand where farmer still lacked skill. Moreover, the government should find market outlet for farmers and clearly establish standard Nile tilapia's selling price. Another recommendation involved the government's supervision over Niles tilapia's farmer clubs or co-operatives which sell Nile tilapia feed to exercise fair benefits sharing between buyers and sellers.